

Сказка Глупый муж

Ик солашты йілат ылын вәты дон мары. Нүйны пиш яжон йіленыт. Икыжак-иктыштын шамакым колыштыныт. Йайлланат соок пурым йішташ цаценыт. Колышы роднықышты лўмеш соок мелнам кўэштыныт, икон анзылан лампадым чўктеныт, йымын пушёнгы докы соок ыдылаш каштыныт.

Келтымаш, тидым ужын, соок тумаен, кыце ти мары дон вәтын йілымашыштым пыжгаяш. Кым и путая, кым иштат йілымашыштым пыжгаен ак керд. Вара вес келтымаш толын. Тўйыжы акшак ылын, цила семынъ мары дон вәтын йілымашыштым пыжгаяш цаца, нигыщеат ак керд.

Вара акшак келтымаш ужеш, пашкуды вәты шкетшок ылеш. Тўйын йілымашыжы күштылгок ағыл. Вот икәна акшак келтымашет ти пашкуды вәтым вәшлини шагалеш дә тўйылан попа:

— Тўйын пашкуды вәтет дон марыжым шыдештарен кердат гўйнъ, мўйнъ тўйлат шуки оксам пуэм!

Пашкуды вәтет акшак келтымашлан попа:

— Мўйнъ кўзыток нўйным шыдештарен кердам!

— Келтымаш вәтылан оксам кычыкта дә шўда:

— Ке кўзыток! Шыдештары нўйным!

— Вәты ләктешат, яжон йілышы вәты докы пыра. Тўйы тоныжы шкетшок ылын.

— Мўйнъ тўйлат, ик шаям келесем! — пашкудет попа.

- Келесема йіне, — манеш яжон Ылышы вätет.
- Шýдештараш толшы пашкуды вätет тýнгалеш:
- Шудылан кешы марет тагачы пиш когон шýдешкышы толеш. Толмықыжы, шудымат ак йäстары, тавар донок пörтышкы пыра, тýнным роалеш.

Вäтыжы ак Ыняны дä попа:

- Малын вара мýнъжым роалеш? Мä пуринок Ыленаш!
- Ужат толмықыжы! — манеш муттышы вätет дä лäктын кеа.
- Келтимашлан выжалалтши вätет Ынде шуды кандышывlä ваштареш кыргыжеш. Нýным вäшлиэш дä яжон Ылышы марыланет муттышы вätет манеш:
- Мýнъ тýланет ик шаям келесынem!
- Шайышт! — манеш мары.
- Токет мимыкет, вätет тýнным пуштеш. Толмыкет, тörök пörтышкет пыры! Таваретым кид гýц ит шу! Тавар доно вätетым роал поспеет гýнь, Ылен кодат. Мимыкет, вätет тörök пörтышкы пыра дä саслаш тýнгалеш! — манеш муттышы пашкудет.

Тýшакен мары ваштыл колта:

- Мýннын вäты нигынамат ак шýдешкы!
- Мимыкет ужат, мам вätет Ышта! — попа пашкуды.
- Марыжы токыжы толеш. Имним ак туары, возымат ак йäстары. Таварым näлешат, пörтышкы пыра. Вäтыжат паштекшы мäгырен пыра. Тýды, тавар доно пырьшы марыжым ужын, когон лўдын саслаш тýнгалеш.
- Марем, ма линат вара? Малын шýдешкенат? — манеш.

Марыжы муттышы вäтын шамакшым äшындарен колта дä шкедурешыжы тумая: «Мýнъ ам роал гýнь, тýды мýнным пуштеш».

Тенге яратымы вäтыжым роал колта, пуштын пишта.

Вäтым пуштшы марым кыченыт дä Сибирьыш колтеныт. Тýшты тý мары шүн ямын.

Тенге вуйдымы марын пуры семняжы пýта, ямеш. Нýнын родыштат кодде. Пöрт вäрешыштат нуж күшкүн шагалын.

Ти муттыш вäты докы Ынде акшак келтимашет толеш дä ядеш:

- Курым яжон дä пурин Ылышы мары доң вäтым кыще тýнъ тенге йýле

мутен пуштын кердыц? Мä, келтымашвлä, шýм и тидым йышташ цацышна гйнят, шýна керд. Тýнны лу шамак донок мутен пýтарышыц? — манын ядеш.

Шкежы акшак келтымашет ти вäты лишки миашат лüдеш. Пуры эдемвлäm пуштын кердшылан оксамат панды мычкы веле кычыкта.

Мультимедийная онлайн-библиотека
“Сказки Поволжья”

Иллюстрированные и озвученные сказки народов Поволжья.